

Ο άγνωστος εικαστικός: Νίκος Κούνδουρος The Unknown Artist: Nikos Koundouros

ΠΡΩΗΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ, ΠΡΟΒΛΗΤΑ 1, FORMER NURSERY SCHOOL, PIER 1
ΠΑΡ/FRI 2 ΝΟΕ/NOV 2019-ΔΕΥ/MON 10 ΔΕΚ/DEC 2019

Μια μεγάλη έκθεση του 60ού Φεστιβάλ παρουσιάζει τον άγνωστο Νίκο Κούνδουρο μέσα από ελαιογραφίες, σκίτσα, κοστούμια, μάσκες, επιστολές, ημερολόγια, σημειώσεις, προσωπικά αντικείμενα.

A grand exhibition of the 60th Festival presents an unknown facet of the life and work of the great filmmaker Nikos Koundouros, through a display of oil paintings, sketches, costumes, masks, letters, diaries, notes, and personal items.

Επιμέλεια/Curation Γιώργος Μυλωνάς/Yorgos Mylonas
Επιστημονική σύμβουλος/Scientific Advisor
Μαρία Καραμητσοπούλου/Maria Karamitsoroulou
Αρχιτεκτονική εγκατάσταση/Architectural Installation Κ&Κ Architects
(Ομάδα μελέτης/Project Team Κατερίνα Κοτζιά, Κορίνα Φιλοξενίδου,
Θοδωρής Χαλβατζόγλου/Korina Filoxenidou, Katerina Kotzia,
Thodoris Chalvatzoglou)
Συντονισμός/Coordination Θάνος Σταυρόπουλος/
Thanos Stavropoulos
Ασκούμενη/Intern Νάντια Μπαϊμπά/Nantia Baiba
Ωράριο λειτουργίας/Opening Hours:
ΣΑΒ/SAT 2 ΝΟΕ/NOV 2019-ΚΥΡ/DEC 10 ΝΟΕ/NOV 2019
καθημερινά/daily 10:00-22:00
ΤΡΙ/TUE 11 ΝΟΕ/NOV 2019 - ΔΕΥ/MON 10 ΔΕΚ/DEC 2019
Τρίτη με Κυριακή/Tuesday to Sunday 10.00-18.00
Είσοδος ελεύθερη/Free Admission
Εγκαίνια/Opening ΣΑΒ/SAT 2 NOV 2019, 19:00

«Με πάθος για τη ζωγραφική και κάτι ψεύτικες δηλώσεις», ο Νίκος Κούνδουρος (1926-2017) μπήκε λαθραία στη Σχολή Καλών Τεχνών στα 16 του. Η θητεία αυτή στάθηκε η πρώτη ύλη για να ξανοιχτεί στην κινηματογραφία, «ένα είδος θριαμβευτικής ζωγραφικής» όπως την αποκάλεσε, αλλά και καταφύγιο κάθε φορά που αποσυρόταν από τα κινηματογραφικά του σχέδια. Στη ζωγραφική ο Κούνδουρος ακολούθησε ένα δρόμο ο οποίος καθορίστηκε από τη ρήξη με την εξουσία και από τη βαθιά πίστη στην παράδοση και τη λαϊκή τέχνη. Από το πατρικό του σπίτι στην Ηρακλείτου, ο δημιουργός ήρθε σε άμεση επαφή με τη βυζαντινή τέχνη. Την αγάπη του για τη ζωγραφισμένη πίστη δεν κράτησε μόνο ως παιδική μνήμη, αλλά τη μετέφερε στον καμβά, αναβαπτίζοντας χρόνια μετά, τους δικούς του, προσωπικούς «μάρτυρες». Οποιοδήποτε θέλησε να φτιάξει –τον Τσε, τον Γκάντι, την Ουλρίκε Μάινχοφ– τον βάζει μέσα στον κόσμο της βυζαντινής εικονογραφίας, σαν χωνευτήρι, και τον βγάζει άγιο.»

Για τον ίδιο, τα χρόνια της αυτοεξορίας του στην Ευρώπη από το '67 έως το '74, επεφύλαξε το σύμβολο της γενέτειράς του, τον Μινώταυρο και, επηρεασμένος από τα διδάγματα δασκάλων όπως ο Πικάσο, κατέληξε να γίνει ο ταύρος οιονεί ταυτοτική του εικόνα. Για πρώτη φορά παρουσιάζονται στη Θεσσαλονίκη μυθολογικά ή μισογενή όντα (Κένταυρος-Μινώταυρος) και άλλα έργα εμπνευσμένα από αρχαίες τραγωδίες και κωμωδίες (Αντιγόνη-Λυσιστράτη), που «συνομιλούν» με μια σειρά από γυναικείες μορφές τις οποίες ο Κούνδουρος ύμνησε ζωγραφικά. Ο «Νικόταυρος», όπως τον βρίσκουμε ευφυώς να τον προσφωνούν φίλοι του στην αλληλογραφία, παλεύει ζωγραφικά με τις «Αφροδίτες» που του παραστέκονται ως το τέλος, σχεδόν, της ζωής του.

Σαν αντίδωρο στην κληρονομιά που μας άφησε, επιχειρήσαμε κι ένα εκθεσιακό «μοντάζ» με έργα που συνθέτουν υποτιθέμενες σκηνές από το σχέδιασμα μιας ταινίας που ο σκηνοθέτης δεν ολοκλήρωσε. Ο Θάνατος ενός αγγέλου βασίστηκε στη νουβέλα του Βασίλη Βασιλικού *Τ' αγγέλιασμα*.

Γιώργος Μυλωνάς

"With a passion for art and some false declarations," Nikos Koundouros (1926-2017) sneaked into the Athens School of Fine Arts at 16 years of age. This stint became the raw material for him to launch himself into filmmaking, "a sort of triumphant painting" as he called it, and also a refuge whenever he set his cinematographic plans aside. In his painting, Koundouros followed a path defined by his questioning of authority and his deep faith in tradition and folk art. In his family home in Heraklion, the artist came into direct contact with Byzantine art. He did not just put his love for painted faith away as a childhood memory but transferred it onto canvas many years later, rechristening his own personal 'martyrs.' He placed whomever he wished to depict – Che Guevara, Gandhi, Ulrike Meinhof – in the world of Byzantine icon-painting and turned them into a saint.

For himself, during his years of self-exile in Europe from 1967 to 1974, he reserved the symbol of his birthplace, the Minotaur. Influenced by the teachings of masters such as Picasso, he made the bull his quasi-trademark. It was in Thessaloniki that he first presented his mythological or hybrid beings (Centaur and Minotaur), and works inspired by ancient Greek tragedy and comedy (Antigone, Lysistrata), which "converse" with a series of female figures whom Koundouros celebrated in his paintings. The 'Nikotaur,' as his friends wittily called him in their correspondence, struggled in his art with the "Aphrodites" who stood by him almost to the end of his life.

In token of our gratitude for the legacy he has left us, we have attempted a "montage" of works supposedly depicting scenes from the draft of a film that the director never completed. *Death of an Angel* is based on the novella *The Angel* by Vassilis Vassilikos.

Yorgos Mylonas

